موضوعیه بودن شبهه ناشی از رؤیت با تلسکوپ

شاگرد: قرار شد توضیح بدهی که رؤیت با چشم مسلح چطور شبهه موضوعیه میشود.

استاد: با این توضیحی که شما فرمودید، وقتی ما میخواهیم ببینیم که در این ماه هلال به چه صورت است، وضع هلال در این ماه به چه صورت است، به چه کسی مراجعه میکنیم؟ به کسی که تلسکوپ در دستش هست. به کسی که خبره این کار است. تا این اندازه موضوعیه میشود. چون وقتی ما میرویم تا وضعیت هلال را کشف کنیم، سراغ متخصص میرویم. تا اینجا موضوعیه است. حالا بعد از اینکه او به ما گفت که در اینجا با تلسکوپ دیده میشود و با چشم عادی دیده نمی شود، از اینجا به بعد شبهه حکمیه مطرح میشود.

شاگرد: الآن میخواهیم ببینیم که موضوع شرعی شارع محقق شد یا نشد، این حکمیه میشود.

استاد: نکته ظریفی که ذیل فرمایش شما میخواستم عرض کنم همین است که شما فرمودید. اگر ما بگوییم موضوع در اینجا موضوعی تکوینی است که شارع برای آن حکم آورده، دراینصورت باز شبهه موضوعیه است. چون شارع که در موضوع دخالتی نکرده. موضوع عرفی است. ما فقط می خواهیم با کمک متخصص انطباق را کشف کنیم. در اینجا باز هم موضوعی میشود. اما اگر بگوییم شارع در مسأله ماه مبارک، خودش جعل موضوع کرده، خودش حقیقت شرعیه آورده، خودش گفته که نزد من دخول ماه مبارک به این صورت است، ماه مبارک نزد من به این صورت است، اگر یک موضوع مستنبطه ای غیر مستنبطه؛ شرعیه ای عرفیه، باشد...؛ اگر گفتیم که خود شارع موضوع را درست کرده میگوییم شبهه حکمیه است. چرا؟ چون موضوعی است که روی این مبنا، برای حلش نباید سراغ متخصص برویم. بلکه باید سراغ کسی برویم که موضوع را برای خودش جعل کرده است. خب این سؤالات ما را خیلی نزدیک میبرد به اتکازی که ایشان گفتند.

بازبینی #1
ایجاد شده 25 مه 2026 14:56:16 توسط ... .
به روزرسانی شده 25 مه 2026 14:56:42 توسط ... .